

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN
ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES
HUNGARIAN SCIENCE ABROAD
PRESIDENTIAL COMMITTEE

Tisztelt Olvasóink!

Eseménydús az idei március. Tavaszi ülésére készül az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottsága. Az Akadémia tavaly megválasztott külső tagjai sorra tartják meg székfoglaló előadásukat. Közgyűlést tart az Erdélyi Múzeum-Egyesület.

Zajlanak a pályázatok: az év elején meghirdetett lehetőségekre folyamatosan érkeznek a pályamunkák.

Lapszámunkban számos, az év későbbi időszakában megvalósuló tudományos rendezvény hírére adjuk közre.

Kocsis Károly elnök

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG
HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

2. oldal

ELISMERÉSEK, DÍJAK

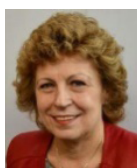
Széchenyi-díjat kapott **Kocsis Károly** geográfus akadémikus, a CSFK Földrajztudományi Intézetének igazgatója, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottságának elnöke.

[Bővebben:](#)

Széchenyi-díjat kapott **Péntek János** nyelvész, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem professor emeritusa, az MTA külső tagja.

[Bővebben:](#)

Puskás E. Judit vegyészmérnököt, az Ohio State University professzorát, az MTA köztestületének külső tagját az Egyesült Államok-beli **National Academy of Engineering tagjává** választották.

[Bővebben:](#)

A március 15-e alkalmából kitüntetett külföldi magyar kutatók részletes listáját áprilisi lapszámunkban adjuk közre.

KUTATÁSOK

A BTK Történettudományi Intézete vezetésével elkészült a **GISa Hungarorum adatbázis és digitális atlasznak** az 1720-as, 1750-es (erdélyi) és 1780-as évek településszintű összeírásainak és népszámlálásának adataival történő kiegészítése.

[Bővebben:](#)

Is (Dél-nyugati) partján: ökológiai teremtés

A Fórum Kisebbségkutató Intézet **aktuális közéleti-politikai kérdésekről végzett felmérést** az év elején, melynek eredményeiről olvashatnak a világhálón.

[Bővebben:](#)

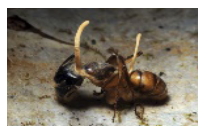
Kutatásairól beszélt **Baumgartner Gerhard** örvidéki történész, az Osztrák Ellenállás Dokumentációs Levéltárának nyugalmazott tudományos igazgatója.

[Bővebben:](#)

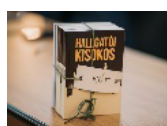
A **Felső-Ipolymente közösségi emlékezetét** kutatta terepen **Varga Norbert** felvidéki folklórkutató.

[Bővebben:](#)

A **hangya-gomba kapcsolatok kutatásának** legújabb eredményeiről olvashatnak a világhálón, amelyet **Markó Bálint** ökológus, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem professzora, az MTA köztestületének külső tagja és társai érték el.

[Bővebben:](#)

Kutass, elemezz, mutass be címmel **tudományos mozgalmat** indított a **Kolozsvári Magyar Diákszövetség**.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG
HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

3. oldal

SZERVEZETI HÍREK

Fölkerült a világhálóra az MTA
Kolozsvári Akadémiai Bizottságának
elmúlt évi sorozatairól szóló

összegzés.

[Bővebben:](#)

[Bővebben:](#)

[Bővebben:](#)

Eolvasható a világhálón a
somorjai **Fórum Kisebbségkutató**
Intézet 2022. évi munkájáról

készült jelentés.

[Bővebben:](#)

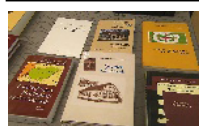

Új elnököt választott a
RODOSZ, a Romániai
Magyar Doktorandusok

és Fialat Kutatók Szövetsége **Rusu Szidónia**
szociológus, a Babeş–Bolyai Tudomány-
egyetem doktorandusza személyében. Interjú
is készült vele a fiatal kutatók lehetőségeiről.

[Bővebben:](#)

[Bővebben:](#)

Tudományos könyvek
kiadásával és szakgyűjtemény
működtetésével is foglalkozik
az alsóőri Magyar Média és Információs
Központ – **UMIZ** idén **50 éves könyvtára**.

[Bővebben:](#)

Együttműködik az MTA
Szegedi Területi Bizottsága és a
Vajdasági Magyar Akadémiai

Tanács.

[Bővebben:](#)

PUBLIKÁCIÓK

Budapesten jelent meg az **Egy**
világraszóló történet: Az 1956-os
magyar menekültválság
kézikönyve. Szerkesztette **Kecskés**

D. Gusztáv és **Scheibner Tamás**.

[Bővebben:](#)

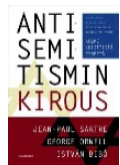
Budapesten jelent meg
Magyar Zoltán Moldvai
csángó mondakatalógus című trilógiájának
harmadik kötete.

[Bővebben:](#)

Budapesten jelent meg **Balázs**
Ádám A legnagyobb székely. Orbán
Balázs élete és munkássága című
monográfiája.

[Bővebben:](#)

Anssi Halmesvirta finn
történésznek, a Jyväskyläi
Egyetem emeritus
professzorának, az MTA
tiszteleti tagjának két magyar vonatkozású
fordítása jelent meg: egy **Bibó István-esszé**
az **Antisemitismin kirous – Kolme kriittistä**
esseetä című kötetben, illetve **Szép Ernő**
Ihmisen haju (Emberszag) című kötete.

[Bővebben:](#)

[Bővebben:](#)

Megjelent a **Munkamigráció és**
létforma a székelyföldi térségben
című tanulmánykötet. Szerkesztette
Bodó Julianna, az MTA

köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG
HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

4. oldal

Ungváron jelent meg és letölthető a világhálóról a Momentum Doctorandus új kiadványa, a **Terítéken a tudomány. Társadalomtudományt mindenkinek!** Főszerkesztő: **Fazekas Andrea**.

[Bővebben:](#)

Megjelent és letölthető a világhálóról a **Magyar Tudomány márciusi** tematikus száma Környezeti nevelés: nem lehet elég korán kezdeni címmel. Szerkesztette **Varga László**.

[Bővebben:](#)

Megjelent és letölthető a világhálóról a **REGIO**. Kisebbség. Kultúra. Politika. Társadalom 2022/4. száma. Főszerkesztő: **Papp Z. Attila**.

[Bővebben:](#)

Megjelent a vajdasági **Létünk** folyóirat 2022/1. és 2. száma. Főszerkesztő: **Mészáros Zoltán**, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

[Bővebben:](#)

Megjelent a **Fórum Társadalomtudományi Szemle** idei első száma. Főszerkesztő: **Csanda Gábor**.

[Bővebben:](#)

Megjelent és elolvasható a világhálón a **Forum Social Sciences Review**, a Fórum Társadalomtudományi Szemle 5., angol nyelvű száma.

[Bővebben:](#)

Határ/helyzet/jelenség címmel jelent meg a **Korunk** folyóirat **márciusi** száma. Szerkesztette **Győrffy Gábor**.

[Bővebben:](#)

Megjelent az **Erdélyi Jogélet** 2022/3. száma.

[Bővebben:](#)

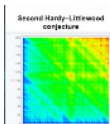

Az **Őrség** 64. számában jelent meg **Topler János Felsőőr leírása** című helytörténeti munkája, melyet **Molnár Barbara** szerkesztett.

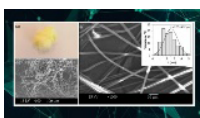
[Bővebben:](#)

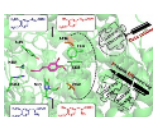
Az MTA KAB honlapján megjelentek a friss erdélyi magyar publikációkról szóló összefoglalók:

Alzer Horst; Kwong Man Kam; **Sándor József: Inequalities involving $\pi(x)$** .

Enikő Bitay, Attila Levente Gergely, József Kántor, Zoltán-István Szabó:
Evaluation of Lapatinib-Loaded Microfibers Prepared by Centrifugal Spinning.

Raluca Bianca Tomoiagă, Souad Diana Tork, Alina Filip, **Levente Csaba Nagy, László Csaba Bencze:**
Phenylalanine ammonia-lyases: combining protein engineering and natural diversity.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG
HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

5 oldal

Bakk-Miklós Kinga: Naplójegyzetek a pandémia idején – feljegyzések a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző Kara magiszteri hallgatóinak tollából.

[Bővebben:](#)

Televíziós **beszélgetést** nézhetnek meg a világhálón **Buzogány Dezső** egyháztörténésszel, a BBTE professzorával, az MTA köztestületének külső tagjával.

[Bővebben:](#)

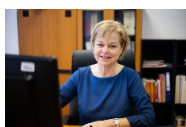
Podcastot hallgathatnak meg a világhálón, amely **Csicsay Krisztián** szeizmológussal, a Szlovák Tudományos Akadémia Földtani Intézetének részlegvezetőjével készült a földrengésekről.

[Bővebben:](#)

A Tudománnyal a világ körül sorozatban megtekinthetik a világhálón a Bostonban élő **Balogh Lajos** nanotechnológus professzorról, a Precision Nanomedicine főszerkesztőjéről, az MTA külső köztestületi tagjáról készült **filmet**.

[Bővebben:](#)

A tanárképzésről olvashatnak el **interjút** a világhálón **Horváth Kinga** dékánnal, a neveléstudományok doktorával, a komáromi Selye János Egyetem docensével, az MTA köztestületének külső tagjával.

[Bővebben:](#)

Móricz Zsigmondról olvashatnak el **interjút** a világhálón **Benyovszky Krisztián** irodalomtörténésszel, a Nyitrai Constantin Filozófus Egyetem professzorával, az MTA köztestületének külső tagjával.

[Bővebben:](#)

» 2023/24

Megjelent a **szerbiai magyar nyelvű tankönyvek katalógusa**.

[Bővebben:](#)

Megjelent a **Scientia Kiadó új katalógusa**.

[Bővebben:](#)

RENDEZVÉNYEK

Február 16-ával indult el a somorjai Fórum Kisebbségkutató Intézet podcast-sorozata, a Bagoly mondja, melynek első adásában **Gyurgyík László** demográfussal, az intézet kutatójával, az MTA köztestületének külső tagjával beszélgettek **A szlovák–magyar vegyesházasságokról**. A második adásban, március 2-án **Az elbeszélt történelem** címmel készült beszélgetés **Körös Zoltán** történész-levéltárossal.

[Bővebben:](#)

Február 17-én **Orvosi tévedések és azok megelőzése** címmel rendeztek konferenciát Marosvásárhelyen.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG
HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

6. oldal

Február 22-én a Korunk Akadémia keretében Kolozsváron tartott előadást **Hermann Róbert** történész, a Károli Gáspár

Református Egyetem professzora, **Petőfi a forradalomban és szabadságharcban** címmel.

[Bővebben:](#)

Február 23-án az MTA KAB Artes Liberales sorozata keretében tartott online

előadást **Toró Tibor** politológus, a BBTE docense, a Bálványos Intézet kutatási igazgatója, az MTA köztestületének külső tagja **Ha Orbán velünk...** A virtuális nemzetegyesítés hatása az erdélyi magyarok politikai és társadalmi attitűdjeire címmel.

[Bővebben:](#)

Modern kori kihívások a gazdasági jogban címmel rendeztek konferenciát

Magyarkanizsán február 25-én.

[Bővebben:](#)

A Gömöri-erdőhát barkósága címmel rendezték konferenciát február 25-én a felvidéki

Gömörpéterfalván.

[Bővebben:](#)

Február 27-én **Horvát-magyar kulturális és művelődéstörténeti kapcsolatok** címmel tartottak

továbbképzést Zágrábban az eszéki J. J. Strossmayer Egyetem magyar professzorai:

Nyári Denisz történész és **Medve Zoltán** irodalomtörténész.

[Bővebben:](#)

Ugyanezen a napon Nyitrán tartott előadást

Kerekesné Lévai Erika oktatáskutató, a Transzlingváló Kutatócsoport tagja **Szabad-e beszélnem?** A transzlingválás mint pedagógiai eszköz címmel.

[Bővebben:](#)

Február 28-án a Virtuális Bolyai Egyetem keretében tartott előadást Kolozsváron **Hermann Gusztáv Mihály** történész, a Babeş–Bolyai

Tudományegyetem oktatója, az MTA köztestületének külső tagja **Mitosz, eredetmitosz, eredetkultusz** címmel.

[Bővebben:](#)

Március 2-án Dunaszerdahelyen tartott előadást **Csepeli György** szociálpszichológus,

szociológus, az ELTE professor emeritusa **A bizonytalanság kora** címmel.

[Bővebben:](#)

Március 3-án a Bostoni Magyar Tudósklubban tartottak előadást **Nyerges Ákos** és **Meszéna Domokos**,

a Harvard University Medical School tudományos munkatársai **Genetikai kód mérnökség és vírusrezisztens superbaktériumok**, illetve **Utazás a koponyámon belül – fejezetek az invazív agyi elektródák világából** címmel.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG
HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

7. oldal

Március 3-án *a falusi turizmus fejlesztési lehetőségeiről* tartott

előadást Beregszászban *Szalók Zsófia Csilla*, a Budapesti Gazdasági Egyetem intézetvezető tanára.

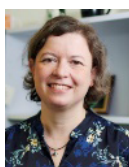
[Bővebben:](#)

Március 4-én zajlott le online módon a

Babeş–Bolyai Tudományegyetem *Történelem. Civilizáció. Kultúra Doktori Iskolájának IX. konferenciája*.

[Bővebben:](#)

Március 7-én tartotta meg székfoglaló előadását az Akadémián *Hargittai Eszter* kommunikációkutató, a Zürichi Egyetem professzora, az MTA külső tagja *Az internet és a társadalmi egyenlőtlenségek* címmel.

[Bővebben:](#)

Március 8-án Budapesten tartott előadást *Tonk Márton* filozófus, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem rektora, az

MTA köztestületének külső tagja *Tehetséggondozás a Kárpát-medencében. Intézmények, programok, sport* címmel.

[Bővebben:](#)

Március 9-én Kolozsváron tartott előadást *Csikány Tamás Péter* hadtörténész, a Nemzeti

Közszolgálati Egyetem professzora *Forradalom és honvédelem 1848-49-ben* címmel.

[Bővebben:](#)

Március 10-én *A mi Petőfink*

címmel tudományos tanácskozást rendeztek Kolozsváron a 200 éve született Petőfi Sándorról.

[Bővebben:](#)

Március 13-án tartotta meg akadémiai székfoglalóját Budapesten *Csernicskó István* nyelvész, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektora, az MTA külső tagja *Hogyan kreáljunk nyelveket?* A nyelvpolitika mint a nemzetépítés és identitáskonstrukció eszköze címmel.

[Bővebben:](#)

A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN

Életének 93. évében *elhunyt Pasternák Alfréd* nőgyógyász orvos, a Kaliforniai Egyetem professzora, az MTA külső tagja.

[Bővebben:](#)

88 éves korában *elhunyt Bódi Béla* matematikus, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola nyugalmazott tanszékvezető professzora.

[Bővebben:](#)

87 éves korában *elhunyt Koncsol László* felvidéki művelődéstörténész, szerkesztő.

[Bővebben:](#)

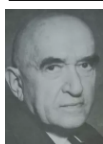
Tóth Károly társadalomkutatóról, a somorjai Fórum Társadalomtudományi Intézet alapító igazgatójáról, az MTA köztestületének külső

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG
HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

8. oldal

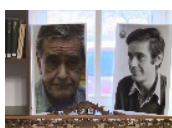
tagjáról nevezett el **ösztöndíjat** az intézet.

[Bővebben:](#)

Sas Andor történészre, a Comenius Egyetem tanszékalapító vezetőjére **emlékeztek** Pozsonyban.

[Bővebben:](#)

Bányai János irodalomtörténészre, az Újvidéki Egyetem professzorára, az MTA köztestületének külső

tagjára **emlékeztek** Bácsfeketehegyen.

[Bővebben:](#)

ÉVFORDULÓK, TUDOMÁNYTÖRTÉNET

Kerek 200 esztendeje látta meg a napvilágot a felvidéki Stomfán **Hirschler Ignác**, a magyarországi szemészet megalapítója, kórházi **főorvos**, akadémikus.

[Bővebben:](#)

160 évvel ezelőtt született Szepesolasziban **Jablonowski József entomológus**, a Magyar Királyi Állami Rovartani Állomás igazgatója.

[Bővebben:](#)

Kerek 150 éve született Kolozsváron **Sigmond Elek** vegyészmérnök, **agrogeológus**, a Műegyetem professzora, az Országos Chemiai Intézet vezetője.

[Bővebben:](#)

A felvidéki Modor településen született 140 esztendeje **Westsik Vilmos mezőgazdasági mérnök**, a mezőgazdasági tudományok

doktora, a Homokjavító Kísérleti Gazdaság vezetője, akadémikus.

[Bővebben:](#)

Szintén 140 évvel ezelőtt született a felvidéki Hegybányán **Jávorka Sándor flórakutató**, geobotanikus, a Magyar Nemzeti (később Természettudományi) Múzeum növénytárának vezetője, akadémikus.

[Bővebben:](#)

Nagyszébenben született 135 évvel ezelőtt **Kováts Ferenc tüdőgyógyász**, a szegedi egyetem intézetigazgató professzora.

[Bővebben:](#)

130 éve született a felvidéki Nyitrán **Szondi Lipót** (Leopold) orvos, **pszichiáter**, a svájci Kísérleti Ösztöndiagnosztikai és Sorsanalitikai Munkaközösség, a Sorspszichológiai Nemzetközi Kutatási Központ, majd a Szondi Intézet megalapítója.

[Bővebben:](#)

Szintén Nyitrán született 120 **Halmai János gyógyszerkémikus**, a budapesti egyetem tanszékvezető professzora.

[Bővebben:](#)

A kárpátaljai Nagybecskón született 110 évvel ezelőtt **Balogh János biológus**, a Pázmány Péter Tudományegyetem professzora, akadémikus.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG
HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

9. oldal

Ugyancsak 110 éve született Pozsonyban **Dezső Ervin fizikus**, geodéta mérnök, a Bolyai, majd a Babeş–Bolyai Tudományegyetem professzora.

[Bővebben:](#)

105 évvel ezelőtt született **Faragó Péter István fizikus**, a University of Edinburgh professzora.

[Bővebben:](#)

FELHÍVÁSOK

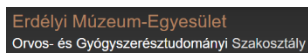
Március 17-én indul az MTA Kolozsvári Akadémiai Bizottságának **KAB Junior** online programja **Régi források – új perspektívák** címmel.

[Bővebben:](#)

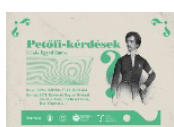
Az online részvétel lehetőségét is kínálja az ELTE a **Kutatás, eredményesség, megosztás** című, a kutatói pályáról szóló rendezvényre, amelyet március 21-én tartanak meg.

[Bővebben:](#)

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya március 24-25. között rendezi meg Székelyudvarhelyen a **XXIX. Családorvosi Továbbképző Konferenciát**.

[Bővebben:](#)

Március 27-én Kolozsváron tart előadást **Egyed Emese** irodalomtörténész, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem nyugalmazott

professzora, az MTA köztestületének külső tagja **Petőfi-kérdések** címmel.

[Bővebben:](#)

Az online részvétel lehetőségét is kínálja az ELTE **Szathmáry Eörs** evolúcióbíológus előadására, melyre április 19-én kerül sor „**Evolution is cleverer than you are**” (Leslie Orgel) mottóval.

[Bővebben:](#)

Artes Liberales sorozata keretében május 4-ére szervezi meg az MTA Kolozsvári Akadémiai Bizottsága **Fodorpataki László** biológusnak, a Sapientia EMTE docensének online előadását, melynek címe **Az egészségfenntartó hatóanyagtartalom növelésének lehetőségei természetett növényeknél**.

[Bővebben:](#)

Május 10-12. között rendezik meg Csíkszeredában a 16. **Challenges in the Carpathian Basin** elnevezésű nemzetközi gazdasági és üzleti konferenciát, melynek témája: **Towards a new sustainability?**

[Bővebben:](#)

Május 13-án Szabadkán 7. alkalommal rendezik meg a **Nyom-követés** elnevezésű **irodalomtudományi műhelykonferenciát**. A jelentkezési határidő: április 13.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

10. oldal

Június 29. – július 2. között
rendezik meg Nagyszalontán a
***XVI. Tudomány- és Technikatörténeti
Konferenciát.***

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG
HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

11. oldal

*MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság hírlevele
2023/3. szám*

*Felelős kiadó: Kocsis Károly elnök
Szerkesztő: Kálóczy Katalin*

*1112 Budapest, Budaörsi út 45.
mtkhirlevel@titkarsag.mta.hu*

A hírlevél korábbi számai megtekinthetők
[az MTA honlapján.](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN
ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

HUNGARIAN SCIENCE ABROAD
PRESIDENTIAL COMMITTEE

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

Mihály László

(Kaposvár, 1949. november 22.)

a Magyar Tudományos Akadémia
külső tagja

Laszlo Mihaly was born in Kaposvár on 22 November 1949. As a secondary school student he was member of the Hungarian team ranked first at the first International Physics Olympiad in Warsaw in 1967. (The Olympiad was initiated by his mentor Rezső Kunfalvi.) He attended the Eötvös Loránd University (ELTE), where he received his PhD degree in physics in 1972. While a student he spent much time with Géza Tichy, who was a young assistant then at the Solid State Physics Department. Later he belonged to the so-called Zawadowski-school, he was working together with Alfred Zawadowski in the Central Research Institute for Physics, where he began working in 1975. In 1976-77 he was researcher at the Institute Max von Laue – Paul Langevin Grenoble, France, with his PhD advisor Ferenc Mezei. In 1980-82 he was post-doctoral associate at the

Mihály László Kaposváron született 1949. november 22-én. Középiskolás diákként tagja volt az első Nemzetközi Fizikai Diákolimpián első helyezést elért magyar csapatnak. (A diákolimpiát a diákok mentora, Kunfalvi Rezső kezdeményezte.) Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen folytatta tanulmányait, 1972-ben szerzett diplomát fizikusként. Egyetemi évei alatt sok időt töltött Tichy Géza mellett, ő akkor a Szilárdtest Fizikai Tanszék fiatal tanársegédje volt. Később a Zawadowski-iskola tagja volt, több évig dolgozott Zawadowski Alfréddal a Központi Fizikai Kutatóintézetben, ahol 1975-ben kezdte meg szakmai pályafutását. 1976-77-ben Grenoble-ban, a Max von Laue – Langevin Intézetben volt ösztöndíjas kutató, doktori témavezetője Mezei Ferenc volt. 1980-82-ben posztdoktori ösztöndíjas volt a Párizsi (Orsay) Egyetemen. 1983-86-

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

13. oldal

University of Paris (Orsay). In 1983-86 he was visiting researcher at the University of California in Los Angeles, working in the group of György Grüner. In 1989 he left for Stony Brook University, New York, where he has been professor of the Department of Physics and Astronautics. In 2009-2015 he was chair of the Department and in 2014 he was interim dean of the College of Arts and Sciences.

In 1993 he became Doctor of Sciences of the Hungarian Academy of Sciences. In 1998 he was on sabbatical leave at the Ecole Polytechnique Federale, Lausanne, in 2005-2006 at the Technical University in Budapest (in 2004 he received the Szent-Györgyi Fellowship of the Hungarian Ministry of Education), and in 2015-16 on sabbatical/research leave in Lausanne and Budapest. His research interest is condensed matter physics. His research experience is in infrared spectroscopy, electron spin resonance, electrical transport measurements and materials preparation. The main research goal is understanding the nature and consequences of the electron correlations in solids. He is the author/co-author of about 140 publications, including a graduate-level textbook on "Solid State Physics: Problems and Solutions". Several of his papers have more than 100 citations. According to Google scholar, his most cited paper has nearly 1000 citations.

He is/was member of several review panels, among them Proposal reviews for OTKA,

ban a Kalifornia Egyetem vendégkutatója volt Los Angelesben, ahol Grüner György csoportjában dolgozott. 1989-ben lett a Stony Brook Egyetem munkatársa New Yorkban, ahol jelenleg is a Fizikai és Csillagászati Tanszék professzora. 2009-től 2015-ig tanszékvezető, 2014-ben a Bölcsész- és Természettudományi Kar megbízott dékánja volt.

1993-ben a Magyar Tudományos Akadémia doktora lett. 1998-ban alkotói szabadsága alatt Lausanne-ban, az Ecole Polytechnique Federale-ban, majd 2005-2006-ban a Budapesti Műszaki Egyetemen dolgozott. (2004-ben megkapta a Magyar Oktatási Minisztérium Szent-Györgyi Albert professzori ösztöndíját.) 2015-2016-ban szintén Lausanne-ban és a BME-n töltötte alkotói szabadságát.

Szakterülete a kísérleti szilárdtestfizika, ezen belül az infravörös spektroszkópia, az elektronspin-rezonancia, az elektromos vezetés mérése és az anyag előkészítése. Kutatásának fő célja az elektronkorrelációk természetének és következményeinek megértése szilárd testekben. Szerzője/társszerzője kb. 140 publikációnak, köztük a Solid State Physics: Problems and Solutions (Szilárdtestfizika: problémák és megoldások) egyetemi jegyzetnek. Számos tanulmánya kapott 100-nál több független hivatkozást. A Google Scholar szerint a legtöbbet hivatkozott publikációjára közel 1000 hivatkozást kapott.

Tagja (volt) több döntés-előkészítő

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

14 oldal

Hungarian Scientific Research Fund (2006), European Research Council Starting Grants Review Panel (2007, 2010, 2018), and the National Research Development and Innovation Office (Hungary) Grants (2017, 2018).

He is elected fellow of the American Physical Society (2006) and the American Association for the Advancement of Science (AAAS, 2013). In 2003 he was receiver of the State University of New York Chancellor's award for Excellence in Teaching, and in 2017 he received the same award for Excellence in Faculty Service. In 2010 he was elected external member of the Hungarian Academy of Sciences in the Section of Physical Sciences. He read his inaugural speech *Rendezett elektronok: mágnesek, szupravezetők és töltéssűrűség-hullámok* on 29 September 2010.

Contact

State University of New York at Stony Brook
Department of Physics and Astronomy
NY 11790-3800 Stony Brook
Tel.: 1 631-632-8178
E-mail: laszlo.mihaly@stonybrook.edu
Web: <http://felix.physics.sunysb.edu/~lmihaly/>

testületnek, köztük az OTKA-nak, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs (NKFI) Alapnak (2006), az Európai Kutatói Tanács Starting Grants programjának és a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal (NKFH) pályázati alapjának (2017, 2018). Választott tagja az Amerikai Fizikai Társaságnak (2006) és az Amerikai Társaság a Tudomány Fejlődéséért (AAAS)-nek. 2003-ban megkapta a New York-i Állami Egyetem Kancellárjának kitüntetését kiváló oktatói munkájáért, 2017-ben pedig ugyanezt a kitüntetést kapta kiváló egyetemi adminisztrációs munkájáért. 2010-ben a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották a Fizikai Tudományok Osztályában. Székfoglaló előadását 2010. szeptember 29-én tartotta *Rendezett elektronok, mágnesek, szupravezetők és töltéssűrűség-hullámok* címmel.

Kapcsolat

State University of New York at Stony Brook
Department of Physics and Astronomy
NY 11790-3800 Stony Brook
Tel.: 1 631-632-8178
E-mail: laszlo.mihaly@stonybrook.edu
Honlap: <http://felix.physics.sunysb.edu/~lmihaly/>